

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC QUẬN HAI BÀ TRUNG

NGUYỄN THỊ THU HẢO*

Ngày nhận bài: 15/04/2016; ngày sửa chữa: 22/04/2016; ngày trình duyệt: 25/04/2016.

Abstract: The market economy has significant impacts on stimulating production, encouraging economic growth, improving standards of living and getting Vietnam out of being left behind. Yet, traditional ethics and culture values have been changed adversely under the impact of the market economy with violent movies, social evils... These affect students in the bad way and drive them to despair or do the wrong things. Therefore, educators must assess ethics education situation and point out measures to solve problems and enhance quality of ethics education at schools.

Keywords: Moral education, primary school students, managers.

Hà Nội là trung tâm kinh tế, chính trị văn hóa của cả nước, bên cạnh những mặt tích cực về một nền kinh tế năng động, môi trường văn hóa văn minh, xã hội phát triển tạo thuận lợi cho việc học tập sinh hoạt của học sinh (HS), thì những tác động tiêu cực của nền kinh tế thị trường, những ảnh hưởng của phim ảnh bạo lực, tệ nạn xã hội, ít nhiều đang tấn công vào các gia đình và trường học, làm cho một số HS chưa nhận thức được đúng hướng đi của mình, dễ làm lệch lạc nhân cách của các em, nên HS tiểu học (TH) tại Hà Nội nói chung, quận Hai Bà Trưng nói riêng có phần giảm sút. Do đó, trách nhiệm đẩy lùi sự suy thoái về đạo đức trước hết phải thuộc về những người làm công tác giáo dục (GD). Muốn làm được điều này, cán bộ quản lý (CBQL) GD phải đánh giá đúng thực trạng việc quản lý hoạt động giáo dục đạo đức (GDĐĐ), tìm ra biện pháp tháo gỡ, khắc phục để nâng cao chất lượng GDĐĐ tại trường mình quản lý.

1. Nâng cao nhận thức cho các lực lượng GD về GDĐĐ cho HS

Trong thời gian qua, nhận thức của đội ngũ CBQL, giáo viên (GV), HS và phụ huynh về đạo đức, GDĐĐ, và quản lý GDĐĐ đã có bước chuyển biến song vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu. Vì vậy, trong giai đoạn mới cần nâng cao hơn nữa năng lực nhận thức của CBQL, GV, HS, phụ huynh về GDĐĐ cho HS.

Để thực hiện tốt biện pháp này, cần:

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền cho CBQL, GV, nhân viên thâm nhuần đường lối của Đảng, chủ trương, chính sách pháp luật của Nhà nước về chiến lược phát triển đất nước, chiến lược phát triển GD, Luật GD, Điều lệ trường TH và các quy định về xây

dựng con người mới trong giai đoạn hiện nay. Đặc biệt chú trọng đến công tác GDĐĐ cho thế hệ trẻ - chủ nhân tương lai của đất nước.

- Triển khai các văn bản của cấp trên một cách đầy đủ, kịp thời, cụ thể sao cho trong toàn thể cán bộ, GV, công nhân viên quán triệt một cách sâu sắc, khắc phục tình trạng triển khai qua loa, chiếu lệ.

- Mở lớp bồi dưỡng nghiệp vụ, kĩ năng, phương pháp GDĐĐ cho GV, bởi có tri thức về quản lý GDĐĐ cho HS là điều kiện cần thiết, song càng cần phải có kĩ năng, phương pháp truyền thụ GDĐĐ, quản lý GDĐĐ HS.

- Tổ chức hội thảo chuyên đề về GDĐĐ và quản lý GDĐĐ HS theo định kì tùy theo đơn vị nhưng ít nhất 1-2 lần một năm học. Để hội thảo đạt kết quả tốt, hiệu trưởng phải có kế hoạch chu đáo về thời gian, nội dung, phân công nhân sự nghiên cứu để viết tham luận, có hệ thống câu hỏi mở để cùng tham luận, tranh luận... Cuối buổi hội thảo phải có kết luận thống nhất về nội dung, đề ra cho được các hình thức, biện pháp thích hợp để GD và quản lý GDĐĐ HS.

- Tổ chức hội nghị trao đổi, phổ biến kinh nghiệm GDĐĐ và quản lý GDĐĐ HS cho GV chủ nhiệm, GV bộ môn, phụ trách Đoàn - Đội, nhân viên theo định kì. Để thực hiện tốt các yêu cầu trên, trước hết cần có sự gương mẫu của lãnh đạo nhà trường và phải xây dựng được kế hoạch GDĐĐ đảm bảo khoa học, bao quát toàn diện và mang tính khả thi cao.

- Xây dựng được một tập thể đoàn kết, thống nhất. Giữa các cấp lãnh đạo, đội ngũ GV, nhân viên cần

* Trường Tiểu học Lương Yên, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

đồng lòng, có sự ủng hộ và nhất trí cao để phát huy được sức mạnh của từng cá nhân và tập thể trong việc GDĐĐ HS.

- Nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm cho các cá nhân, các tổ chức, đối với việc quản lý hoạt động GDĐĐ cho HS. Các hoạt động phải huy động nhiều bộ phận, tổ chức tham gia và thể hiện được sự đóng góp có hiệu quả của mỗi thành viên.

2. Kế hoạch hoá công tác quản lý GDĐĐ HS

Ngay từ đầu năm học, Ban Giám hiệu nhà trường phải xây dựng kế hoạch quản lý GDĐĐ cho HS toàn trường, đảm bảo tính thống nhất giữa mục tiêu GD toàn diện trong trường TH; lựa chọn nội dung, hình thức hoạt động đa dạng, thiết thực, phù hợp với hoạt động tâm lí HS để có hiệu quả GD cao.

Đưa vào mục tiêu, nhiệm vụ năm học, tiến hành lập kế hoạch tổng thể, lấy ý kiến đóng góp của các tổ chức liên quan. Việc xây dựng kế hoạch phải căn cứ vào nội dung GDĐĐ, vào kế hoạch thực hiện nhiệm vụ năm học, các hoạt động chủ điểm trong năm, kỉ niệm các ngày lễ lớn ... các điều kiện vật chất và khả năng thực hiện được của HS và các lực lượng GD tham gia tổ chức GDĐĐ cho HS. Việc kế hoạch hoá cho từng học kì, tháng, tuần, từng đợt thi đua đóng một vai trò quan trọng quyết định đến thành công của công tác quản lí. Kế hoạch càng cụ thể, chi tiết, càng thuận lợi cho việc tổ chức thực hiện.

Các tổ chức Đảng, chính quyền cần có kế hoạch chỉ đạo các bộ phận chức năng làm tốt nhiệm vụ của mình trên cơ sở kế hoạch của nhà trường và kế hoạch của các tổ chức cá nhân.

3. Xây dựng môi trường sư phạm mẫu mực trong nhà trường

Việc GDĐĐ cho HS là rất quan trọng, bởi đạo đức cá nhân là một nền móng đạo đức của xã hội. Đặc biệt, GDĐĐ cho HS trong môi trường sư phạm lại càng cần thiết. Vì vậy, cần nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho đội ngũ GV, cấp uỷ Đảng, chính quyền đoàn thể trong nhà trường để tất cả các lực lượng thấy được vai trò, tầm quan trọng và thống nhất quan điểm xây dựng và phát triển môi trường sư phạm mẫu mực nhằm GDĐĐ cho HS.

Mục đích của biện pháp này là nhằm huy động sức mạnh tổng hợp của các lực lượng trong nhà trường để xây dựng môi trường sư phạm mẫu mực, qua đó, HS thấy được môi trường học tập an toàn, hiệu quả và thân thiện. Những tấm gương sáng của thầy cô, bạn bè giúp các em học tập, noi theo và rèn luyện đạo đức.

Để thực hiện tốt biện pháp, hiệu trưởng nhà trường phải xây dựng hội đồng sư phạm nhà trường là một

tập thể đoàn kết, nhất trí, vững mạnh. Cán bộ, GV, nhân viên luôn luôn gương mẫu về mọi mặt, là tấm gương cho HS noi theo; phải không ngừng tự học, tự bồi dưỡng để hoàn thiện nhân cách bản thân, luôn nhiệt tình, tâm huyết với công tác GD HS, coi HS như con em của mình, cần huy động các lực lượng thống nhất mục đích và thống nhất chương trình hành động xây dựng môi trường sư phạm nhằm GDĐĐ cho HS; quyết tâm thực hiện đúng chức trách, nhiệm vụ đã thống nhất giữa các lực lượng trong nhà trường.

Nhà trường phải có diện tích đủ rộng để quy hoạch thành các khu vực tạo ra khuôn viên xanh - sạch - đẹp.

4. Quản lí đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức GDĐĐ cho HS

Biện pháp này giúp cho mọi thành viên trong tổ chức GD hiểu được mục đích đổi mới phương pháp GDĐĐ, từ đó từng bước chỉ đạo tốt quá trình đổi mới phương pháp GDĐĐ nhằm nâng cao kết quả GDĐĐ cho HS.

Nghề dạy học là nghề sáng tạo nhất trong các nghề sáng tạo, điều đó nói lên rằng, để thực hiện tốt biện pháp này, nhà GD phải là người không chỉ có trình độ, tư tưởng, năng lực lí luận sâu sắc, vốn kiến thức sâu rộng, có đạo đức trong sáng, mẫu mực mà phải rất thành thực về phương pháp, đặc biệt là phương pháp sư phạm. Phương pháp là cách thức mà con người sử dụng để giải quyết một nhiệm vụ, để thực hiện một công việc cụ thể nào đó có tính chất kĩ thuật, nghiệp vụ. Hơn nữa, trên một trình độ cao: Phương pháp là lí luận khoa học, là sự kết tinh tư tưởng và trí tuệ con người hình thành trong quá trình hoạt động thực tiễn và sự tổng kết, khái quát những kinh nghiệm thực tiễn.

5. Tăng cường GD giá trị đạo đức truyền thống cộng đồng, địa phương cho HS

Biện pháp này góp phần GDĐĐ và phát triển nhân cách cho HS. Mặt khác, giúp các em nắm được hệ thống giá trị đạo đức truyền thống Việt Nam, từ đó GD lòng tự hào về truyền thống vẻ vang của dân tộc, định hướng GD tư tưởng tình cảm hành động con người Việt Nam để vẫn giữ được bản sắc độc đáo của dân tộc mình. Chính từ những giá trị đạo đức truyền thống của dân tộc mà giúp các em vượt qua muôn vàn khó khăn, thử thách trong học tập, lao động rèn luyện sẵn sàng bảo vệ và xây dựng Tổ quốc với tình yêu quê hương đất nước tha thiết.

Để thực hiện tăng cường giá trị đạo đức truyền thống cho HS, các trường cần:

về công tác QL: QL nhà hành chính, QL nhà nước về giáo dục.

3.2. Tạo hứng thú, tinh thần trách nhiệm cho đội ngũ GVCN lớp: - Có cơ chế khen thưởng, kỉ luật phù hợp để có thể nâng cao tinh thần trách nhiệm cũng như động viên GVCN làm tốt công việc của mình; - Tổ chức hội thảo công tác GVCN lớp hằng năm, tạo điều kiện cho GVCN chia sẻ kinh nghiệm cũng như những vấn đề khó khăn trong công việc.

3.3. Tăng cường kiểm tra hồ sơ, sổ sách QL lớp học của GVCN lớp: - Thường xuyên kiểm tra đột xuất các loại hồ sơ, sổ sách của GVCN vào giữa kì, cuối kì học để nâng cao trách nhiệm, uốn nắn kịp thời những sai trái, lệch lạc trong công tác QL của GVCN; - Nên tập trung kiểm tra các loại hồ sơ, sổ sách sau đây của GVCN: Kế hoạch học tập từng kì học, năm học, sổ đầu bài, sổ điểm danh chuyên cần các môn học, sổ HV có dán ảnh, lí lịch trích ngang của lớp các văn bản liên quan đến QL công tác LKĐT.

* * *

GVCN đóng vai trò quan trọng trong công tác QL hoạt động LKĐT. GVCN lớp là người giám sát, tổ chức, QL lớp học trong suốt quá trình ĐT, thực hiện

tốt hợp đồng ĐT đã kí. Chính vì vậy, hình thành được đội ngũ GVCN lớp có năng lực thực hiện các nội dung QL phù hợp với yêu cầu của nhà trường sư phạm là một trong những khâu then chốt đảm bảo thực hiện hiệu quả mục tiêu ĐT đã đề ra. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 Hội nghị Trung ương 8 (khóa XI) về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*.
- [2] Trần Khánh Đức (2014). *Giáo dục và phát triển nguồn nhân lực trong thế kỉ XXI*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [3] Nguyễn Thị Tuyết Hạnh (2012). *Tổng quan về khoa học quản lí và quản lí giáo dục*. Học viện Quản lí Giáo dục.
- [4] Scott A. Snell - Shad S. Morris - George W. Bohlander (2015). *Managing Human Resources*. South-Western Coollege Publishing.
- [5] Trần Kiểm (2015). *Những vấn đề cơ bản của khoa học quản lí giáo dục*. NXB Đại học Sư phạm.
- [6] Bộ GD-ĐT (2007). *Quy chế đào tạo đại học và cao đẳng hình thức vừa làm vừa học (ban hành kèm theo Quyết định số 36/2007/QĐ-BGDĐT)*.
- [7] Bộ GD-ĐT (2008). *Quy chế tuyển sinh đại học và cao đẳng hình thức vừa làm vừa học (ban hành kèm theo Quyết định số 62/2008/QĐ-BGDĐT)*.

Quản lí hoạt động giáo dục...

(Tiếp theo trang 11)

nghiệp và HS, hiệu trưởng phải tự khẳng định mình bằng sự am hiểu công việc và tinh thông nghiệp vụ, làm tốt công tác bồi dưỡng, tự bồi dưỡng để nâng cao năng lực, phẩm chất, chuyên môn nghiệp vụ để có thể trao đổi, thảo luận với mọi vấn đề trong lĩnh vực giảng dạy. Mặt khác, hiệu trưởng phải có trình độ kiến thức, phương pháp sư phạm cao để có thể đào tạo bồi dưỡng tay nghề cho GV trẻ mới vào nghề, có tấm lòng nhân hậu, vị tha, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm; có sự nhạy cảm quản lí, năng động, sáng tạo, tận tụy, biết lắng nghe ý kiến của tập thể nhưng đồng thời cũng phải có tính quyết đoán trong công việc, tạo thành sức mạnh tập thể vượt qua mọi khó khăn đưa nhà trường đạt được mục tiêu đã đề ra.

* * *

Một số biện pháp quản lí GDĐT HS mà chúng tôi đề xuất đã được khảo nghiệm ở các trường TH quận

Hai Bà Trưng đã cho thấy tính cần thiết và khả thi, được đa số người tham gia khảo nghiệm tán thành. Việc thực hiện một số biện pháp trên một cách hệ thống và đồng bộ sẽ tạo ra sự chuyển biến tích cực trong công tác GDĐT HS, góp phần nâng cao chất lượng GD của các trường TH trên địa bàn quận Hai Bà Trưng nói riêng, Hà Nội nói chung. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Phạm Minh Hạc (2010). *Về phát triển con người toàn diện thời kì công nghiệp hóa - hiện đại hóa*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [2] Lê Văn Hồng (2007) (chủ biên). *Tâm lí học lứa tuổi và tâm lí học sư phạm*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [3] Trần Kiểm (2004). *Khoa học quản lí giáo dục - một số vấn đề lí luận và thực tiễn*. NXB Giáo dục.
- [4] Đặng Bá Lãm (2005). *Quản lí Nhà nước về giáo dục - Lí luận và thực tiễn*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [5] Trần Đăng Sinh (chủ biên) (2008). *Giáo trình Đạo đức học*. NXB Đại học Sư phạm.